

ZÁRSZÓ

Tisztelt Hallgatók!

A mai nappal egy hetes fárasztó munka után "bezárja kapuit" a XII. művelődéseméleti nyári egyetem. A zárszó elmondója nem vállalkozhat hosszas fejtegetésekre. Tekintve a rangos előadó gárdát, ez szerénytelenség is lenne tőlem. Bucsuzóul az itt elhangzottakból csupán két gondolatkörre szeretném az Önök figyelmét ráirányítani.

A művelődési, közművelődési munka politikai elkötelezettségének egyre nagyobb, folyamatosan növekvő jelentősége van - hangsúlyozták a különböző előadások. Sok példával lehetne igazolni, hogy a társadalom céljaival való azonosulás, a társadalom építésében való cselekvő részvétel jövőnk szempontjából alapvetően fontos. Egyáltalán nem mindegy, milyen minőségű, milyen tömegű homo politicust nevelünk a közművelődés nagyon gazdag lehetőségeivel helyesen gazdálkodva.

Ezen első gondolatkörhöz kapcsolva szeretnék néhány alapelvet is megemlíteni:

- Az előadásokban megfogalmazódott az életközelség követelménye, amelyet a konkrétsággal azonosítottak. Örültem ennek, mert megerősített abban a gondolatban, amelyet a nyári egyetem megnyitóján magam is hangsúlyoztam, amikor az itt és most politikai, erkölcsi parancsát tettem közművelődési munkánk egyik alapelvévé.
- Fontosnak tartom a pártosság és objektivitás egymásnak nem ellentmondó egységének hangoztatását, mert időnként tapasztalhatjuk ennek megkérdőjelezését. Ugy vélem, körünkben nem lehet vitás e dialektikus összefüggés erősítésének szükségessége.

- Munkánk során felelősséggel kell szólni - kerülve a szélsőségeket -, hogy felelősséget ébresszünk. A felelősségtől áthatott népművelő természetesen soha nem téveszti szem elől a "növeli, ki elfödi a bajt" elvét.
- A történeti tudat, a szocialista hazafiság-tudat építésében a jelenleginél jobban kell érvényesíteni a kontinuitás elvét. Tapasztalhatjuk, hogy a szellemi kultúra területén ma divat a diszkontinuitás előtérbe állítása különösen felszabadulás utáni történelmünk bemutatása során. De úgy érzem, igaz ez a megállapítás hazánk és a nagyvilág fejlődési folyamatainak ábrázolása tekintetében is.
- Előadóink is megerősítették, hogy a közművelődésben megnőtt a személyiség szerepe kettős értelemben. Egyrészt a közművelődési munkát végzők személyisége meghatározó, másrészt a művelődési folyamatba bevontak személyiségét is mindinkább figyelembe kell venni. Ez utóbbi maga után vonja a differenciáltság igényét. Mindannyian tudjuk, milyen veszélyt jelentenek a hallgatóságot homogén közegnek tekintő uniformizált előadások, válaszok, módszerek stb.

A második gondolatkörben arra szeretnék rámutatni, hogy nyári egyetemünknek célja volt néhány elméleti kérdés áttekintése. Itt elsősorban a születő új tudomány, a politológia tárgykörében elhangzó előadásokra gondolok. Nagyon fontosnak tartom ezeket az előadásokat, hiszen nap mint nap látjuk, hogy a társadalomtudományok mennyire fontos szerepet töltenek be a közgondolkodás formálásában.

Lényegesnek tartom, hogy

- ezen előadások kapcsán sikerült bepillantnunk a társadalom alrendszerének egymással szorosan összefüggő, de saját törvényszerűségeik szerint kívánatos működésébe, illetve ennek ellentételeként kialakulható totális torzulások következményeibe;
- az előadók rámutattak a politikai szociológia és a műveltség összefüggéseire, illetőleg ezen összefüggés tudatosabbá tételének szükségességére;

- számos kritikai észrevétel hangzott el a mai magyar társadalomra, annak politikai intézményeire, ezek működési gyakorlatában fellelhető bürokratizmusra, illetve ennek káros következményeire.

Kérem a hallgatókat, hogy helyesen értelmezzék a második témakörben elhangzottakat. A nyári egyetem igazgatósága tájékoztatást kívánt adni a legfrissebb ismeretekről, elgondolásokról. Az előadók nem lezárt, tudományosan kikristályosodott nézeteket fejtettek ki. Az elhangzó kritikai észrevételek az előrehaladás útjait kutatták, azért szembesítették - olykor szenvedélyesen - a mindennapi gyakorlattal nézeteiket.

A XII. művelődéelméleti nyári egyetemnek ez a témaköre kérdéseket tett fel, és bizonyára újabb kérdéseket támasztott Önökben. Megindított egy gondolkodási folyamatot, amelyre az elkövetkező évek adják majd meg a választ.

Azzal bucsuzom minden kedves hallgatónktól, hogy a XIII. művelődéelméleti nyári egyetem tematikájával mi is igyekszünk színvonalasan folytatni a mostani munkát.

A KÖTET SZERZŐI

Bihari Mihály főosztályvezető (MM)

Boros Sándor, az MSZMP KB Agitációs és Propagandaosztály vezetőhelyettese

Fodor Péter, az MSZMP KB politikai munkatársa

Gombár Csaba szociológus (MSZMP KB Társadalomtudományi Intézet)

Gyertyán Ervin író, filmesztéta

Juhász Jenő osztályvezető (MM)

Juhász Róbert osztályvezető (Hazafias Népfront Országos Tanácsa)

Kéri László adjunktus (ELTE Állam- és Jogtudományi Kar)

Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának titkára, a neveléstudományok kandidátusa, egyetemi docens

Kormos Sándor főosztályvezető (MM)

Megyeri Károly, a TV elnökhelyettese

Pirityi Sándor, az MTI Külpolitikai Főszerkesztőség vezetőhelyettese

Ránki György akadémikus, az MTA Történettudományi Intézet
ügyvezető igazgatója

Roland Ferenc osztályvezető (SZOT)

Szabó G. László, a Csongrád megyei Tanács VB elnökhelyettese,
a TIT megyei szervezetének alelnöke

Szabó Ildikó, az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat Közvélemény-kutató
Osztályának munkatársa

Szentpéteri István tanszékvezető egyetemi tanár (JATE)

Vonsik Gyula, a Propagandista felelős szerkesztője

Zrinszky László, a Politikai Főiskola Pedagógiai Tanszékének
vezetője